

ΑΣΚΗΣΕΙΣΣΥΝΕΧΕΙΑ – BOLZANO – ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ**Άσκηση 1**

Έστω η συνεχής συνάρτηση $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$ ώστε $f(0) = f(2)$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $x, y \in [0, 2]$ ώστε $|x - y| = 1$ και $f(x) = f(y)$

Υπόδειξη :

Αρκεί να δειχθεί ότι υπάρχουν $x, y \in [0, 2]$ με $x = y + 1$ και $f(y + 1) = f(y)$ και ότι υπάρχουν $x, y \in [0, 2]$ με $x = y - 1$ και $f(y - 1) = f(y)$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(y) = f(y + 1) - f(y)$ που είναι συνεχής στο $[0, 1]$ και

$$\begin{cases} h(0) = f(1) - f(0) \\ h(1) = f(2) - f(1) \end{cases} \begin{cases} f(0) = f(2) \\ \Rightarrow h(0) \cdot h(1) = -[f(1) - f(0)]^2 \leq 0. \end{cases} \text{ Άρα υπάρχει}$$

$\xi \in [0, 1]$ ώστε $h(\xi) = 0 \Leftrightarrow f(\xi + 1) = f(\xi)$ με $\xi + 1, \xi \in [0, 2]$ και $(\xi + 1) - \xi = 1$. Για $\xi + 1 = x$ και $\xi = y$ προκύπτει $f(x) = f(y)$ με $x, y \in [0, 2]$ και $x - y = 1$

Όμοια και για την άλλη περίπτωση.

Άσκηση 2

Αν μια συνάρτηση $f : [\alpha, \beta] \rightarrow [\alpha, \beta]$ με $f(\alpha) \geq \alpha$, $f(\beta) \leq \beta$ είναι συνεχής τότε υπάρχει $\gamma \in [\alpha, \beta]$ τέτοιο ώστε $f(\gamma) = \gamma$

Υπόδειξη :

Αν $f(\alpha) = \alpha$ ή $f(\beta) = \beta$ τότε η πρόταση ισχύει για $\gamma = \alpha$ ή $\gamma = \beta$ αντίστοιχα. Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) - x$ που είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$

$$\text{Έστω } \begin{cases} f(\alpha) \neq \alpha \\ f(\beta) \neq \beta \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} f(\alpha) > \alpha \\ f(\beta) < \beta \end{cases} \Rightarrow (f(\alpha) - \alpha) \cdot (f(\beta) - \beta) < 0 \Rightarrow h(\alpha) < 0 \text{ άρα από το θεώρημα Bolzano ...}$$

Άσκηση 3

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x} + \ln x$, με $x \in [e, e^2]$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικός

$$x_0 \in [e, e^2] \text{ ώστε } f(x_0) = \frac{3}{2}$$

Υπόδειξη :

Είναι $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in [e, e^2]$ δηλ. η f γνησίως αύξουσα οπότε $f([e, e^2]) = [1 + \frac{1}{e}, 2 + \frac{1}{e^2}]$

και το $3/2$ ανήκει στο διάστημα αυτό.

Άσκηση 4

Έστω $f : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση παραγωγίσιμη στο (α, β) με $f(\alpha) = 0$, $f(\beta) = -1$ και

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = 0. \text{ Να αποδείξετε ότι υπάρχει } \xi \in (\alpha, \beta) \text{ ώστε } f'(\xi) = 0$$

Υπόδειξη :

Αφού $f(\beta) = -1 < 0$ υπάρχει διάστημα της μορφής $[\beta - \delta, \beta]$ με $\delta > 0$ ώστε $f(x) < 0$ για κάθε $x \in [\beta - \delta, \beta]$.

$$\text{Έτσι } \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = 0 \Rightarrow \int_{\alpha}^{\beta-\delta} f(x) dx + \int_{\beta-\delta}^{\beta} f(x) dx = 0 \Rightarrow \int_{\alpha}^{\beta-\delta} f(x) dx > 0. \text{ Άρα υπάρχει διάστημα } [\alpha, \beta-\delta] \text{ ώστε}$$

$$f(x_1) > 0 \text{ για κάθε } x_1 \in [\alpha, \beta - \delta]$$

Στο $[x_1, \beta]$ εφαρμόζουμε το θεώρημα Bolzano και στη συνέχεια στο $[\alpha, x_0]$ το θεώρημα Rolle.

Άσκηση 5

Θεωρούμε τις συνεχείς συναρτήσεις $f, g : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) < 0$ και $g(x) > 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$.

$$\text{Να αποδειχθεί ότι υπάρχει μοναδικό } \xi \in [0, 1] \text{ ώστε } \int_0^{\xi} f(t) dt = \int_1^{\xi} g(t) dt$$

Υπόδειξη :

$$\text{Εφαρμόζουμε το θεώρημα Bolzano για την συνάρτηση } h(x) = \int_0^x f(t) dt - \int_1^x g(t) dt \text{ στο } [0, 1]$$

Άσκηση 6

Θεωρούμε τις συνεχείς συναρτήσεις $f, g : [\alpha, \beta] \rightarrow [\alpha, \beta]$ με σύνολο τιμών το $[\alpha, \beta]$. Να αποδειχθεί

ότι υπάρχει $x_0 \in [\alpha, \beta]$ ώστε $(f \circ g)(x_0) + (g \circ f)(x_0) = 2 \cdot x_0$

Άσκηση 7

Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση $f(x) = \int_1^x \frac{\eta \mu x t}{t} dt$ είναι συνεχής στο \mathbb{R} .

Υπόδειξη :

$$\text{Είναι } |f(x) - f(x_0)| = \left| \int_1^x \frac{\eta \mu x t}{t} dt - \int_1^{x_0} \frac{\eta \mu x_0 t}{t} dt \right| \leq \int_1^{\max\{x, x_0\}} \frac{2 \cdot |\eta \mu t \cdot \frac{x - x_0}{2}| + |\sigma \nu \nu t \cdot \frac{x + x_0}{2}|}{t} dt \dots\dots$$

Άσκηση 8

Θεωρούμε τη συνεχή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ώστε $(e^x - 1) \cdot f(x) - x = \eta \mu x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε τον τύπο της f .

Υπόδειξη :

$$\text{Είναι } f(x) = \frac{\eta \mu x + x}{e^x - 1} \text{ για κάθε } x \neq 0. \text{ Ακόμη } f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$$

Άσκηση 9

Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη και ισχύει $f(100) = -100$, $f(101) = 100$ να δείξετε ότι υπάρχουν

$$\xi_1, \xi_2 \in (100, 101) \text{ ώστε } \frac{1}{f'(\xi_1)} + \frac{1}{f'(\xi_2)} = 0,01$$

Υπόδειξη :

Στο διάστημα $[100, 101]$ ισχύει το θεώρημα Bolzano και άρα υπάρχει $x \in (100, 101)$ ώστε $f(x) = 0$.

Εφαρμόζουμε τώρα το θεώρημα μέσης τιμής στα διαστήματα $[100, x]$ και $[x, 101]$

Άσκηση 10

Θεωρούμε την συνεχή συνάρτηση $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(\alpha) \neq f(\beta)$. Αν $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}_+^*$ να δείξετε ότι

$$\text{υπάρχει } \xi \in (\alpha, \beta) \text{ ώστε } f(\xi) = \frac{\kappa \cdot f(\alpha) + \lambda \cdot f(\beta)}{\kappa + \lambda}$$

Υπόδειξη :

Εφαρμόστε το θεώρημα Bolzano.